

Sveitarfélagið Hornafjörður
Anna Bragadóttir
Hafnarbraut 27
780 Höfn í Hornafirði

Reykjavík, 13. maí 2024
UST202404-092/A.B.
10.04.03

Efni: Tillaga - Deiliskipulag - Hagahverfi - Sveitarfélagið Hornafjörður

Vísað er til erindis skipulagsfulltrúa Sveitarfélagsins Hornafjarðar er barst 8. apríl sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um tillögu að deiliskipulagi fyrir Hagahverfi á Höfn. Í greinargerð kemur fram að á skipulagssvæðinu er gert ráð fyrir einbýli-, par- og raðhúsum ásamt fjölbýlishúsum á 2-3 hæðum auk kjallara. Alls er gert ráð fyrir um 200 íbúðareiningum á svæðinu.

Fráveita

Líkt og stofnunin benti á varðandi aðalskipulagsbreytinguna fyrir svæði þarf að gera grein fyrir stöðu fráveitukerfis þéttbýlisins og áhrifum vegna aukins álags vegna nýrrar íbúðabyggðar. Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna ber sveitarfélagið ábyrgð á uppbyggingu og rekstri fráveitna. Kröfur um hreinsun á fráveituvatni frá bæði dreifbýli og þéttbýli eru settar fram í reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp. Umhverfisstofnun bendir á mikilvægi þess að álag (mengun) við strendur, í ám og stöðuvötnum vegna skólps hafi ekki áhrif á vistkerfi, fiskgengd eða útivistargildi.

Í stöðuskýrslu fráveitumála segir að unnið er að því að koma á grófhreinsun á skólpi frá bænum, samtengja allt skólperfið inn á hreinsistöðina.¹

Gera þarf ítarlegar grein fyrir fráveitumannvirkjum í skipulagsáætlunum sveitarfélagsins og þeim umbótum sem nauðsynlegar eru. Sérstaklega í ört stækkandi þéttbýli þar sem veiturnar þurfa að fylgja eftir auknum fjölda íbúa. Umhverfisstofnun bendir á að í 4. mgr. 4. gr. laga nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna kemur fram: „Sveitarstjórn setur í deiliskipulag ákvæði um safnkerfi og sameiginlegt hreinsivirki þar sem þess er þörf, sbr. 3. mgr., og sendir áætlun um nýjar og endurbættar fráveitur til heilbrigðisnefndar í samræmi við lög um hollustuhætti og mengunarvarnir, nr. 7/1998.“

Sveitarfélaginu ber einnig að uppfylla ákvæði reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólp þar sem krafa um hreinsun á skólpi frá þéttbýlinu Höfn í Hornafirði er tveggja þrepa

¹ http://vatn.is/library/sida/haf-og-vatn/Stoduskysrsla_fraveitumala_2022_2.pdf

nema viðtaki verði skilgreindur síður viðkvæmur. Krafa um hreinsun er í gildi og óskar Umhverfisstofnun eftir að sveitarfélagið geri grein fyrir fyrirætlunum um hreinsun á fráveituvatni og hafi samráð og upplýsi Heilbrigðiseftirlit Austurlands um fyrirætlanir sínar.

Umhverfisstofnun bendir einnig á að mikilvægt er að sveitarfélagið hafi í huga og geri ráð fyrir aukinni hreinsun á skólpi í framtíðinni t.d. með því að gefa hreinsistöðvum rými í skipulagi. Einnig er mikilvægt fyrir sveitarfélagið að hafa í huga hvernig það ætlar að takast á við loftslagsbreytingar með tilliti til álags á fráveitukerfi en nú þegar kemur fyrir að fráveitukerfi ráða ekki við vaxandi úrkomuákefð og ágang sjávar vegna hækkunar sjávarstöðu. Auk þess vill stofnunin benda á að útrásirnar þurfa að uppfylla ákvæði 2. mgr. 9. gr. reglugerðar nr. 798/1999 um fráveitur og skólp um að öllu skólpi sem veitt er í viðtaka skal veitt minnst 5 metra niður fyrir meðalstórstraumsfjöruborð eða 20 metra út frá meðalstórstraumsfjörumörkum. Auk þess er óheimilt að leiða skólp þannig að frárennslisop opnist til hafna.

Umhverfisstofnun telur það jákvætt að hugað sé að blágrænum ofanvatnslausnum sem geta dregið úr álagi á fráveitukerfi þéttbýlisins.

Mengaður jarðvegur

Umhverfisstofnun bendir á að samkvæmt 13. gr. reglugerðar nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg skulu sveitarfélög taka mið af skrá yfir svæði þar sem er mengaður jarðvegur eða þar sem grunur er um mengun, sbr. 11. gr., við gerð skipulags. Stofnunin vinnur nú að skránni en bendir á að sveitarfélagið skal samkvæmt reglugerðinni taka mið af svæðum sem grunur er um mengun. Að mati Umhverfisstofnunar ætti að skilgreina þessi svæði sem varúðarsvæði, sbr. skipulagsreglugerð nr. 90/2013.

Umhverfisstofnun vill vekja athygli á að það er aflagður urðunarstaður í jaðri austan við fyrirhugaða íbúðabyggð, s.s. austan við Túnhaga 13 og 16, sem þarf að fjalla mun betur um og ástand hans í tillögunni. Ekki er nóg að mati stofnunarinnar að segja að hann sé vel frágenginn og yfirgróinn þar af leiðandi sé hann ekki mengandi. Einnig er gert ráð fyrir göngustígum að urðunarstaðnum.

Umhverfismat

Umhverfisstofnun bendir á að fjalla þarf ítarlega um áhrif tillögunnar á umhverfið, á fuglalíf, gróður, ásynnd, vatn, loftgæði, loftslag, fráveitu, eins og fjallað er um í lýsingu verkefnisins.²

Virðingarfyllst,

Axel Benediktsson

sérfræðingur

Rakel Sæmundsdóttir

sérfræðingur

² <https://skipulagsgatt.is/files/dc45824e-98b2-4a88-a9a0-7547aa9e2f03>